

Tillgängliggörande av prov via covid-19 portalen

Elisabeth Norén, PhD

Nationell projektkoordinator för biobanksstrategi, Biobank Sverige

Bakgrund

Initialt i pandemin fick Biobank Sverige återkommande frågor om hur stöd gällande nationell samordning av biobanking avseende covid-19 relaterade prov kunde ges.

Med anledning av detta genomfördes en **inventering** av pågående biobanking. Även **samtal** gällande behovsbild genomfördes med flera instanser; myndigheter, specialistföreningar, klinisk verksamhet och forskare.

Vetenskapsrådet (VR) tilldelade Biobank Sverige 10 mkr för att finansiera utökad biobanking inom regionerna avseende covid-19 för att utöka möjligheterna till forskning.

Syftet var att nationellt samordna utökad biobankning av covid-19 relaterade prov.

Mer specifikt avsågs att enhetligt samla in prov samt att skapa provsamlingar med **geografisk spridning** och **provtyper av olika slag** för att framför allt utöka möjligheterna till forskning på covid-19 men även för vård, kvalitetssäkring och metodutveckling.

BIOBANK
SVERIGE

Medlen delades upp för tilldelning i två omgångar
(Q4 2020 och Q4 2021)

Q4 2020 – 4.7 mkr

17 deltagande regioner

Inventeringsunderlag
12 mkr

Inventeringsunderlag
80 000 prov

Q4 2021 – 5.3 mkr

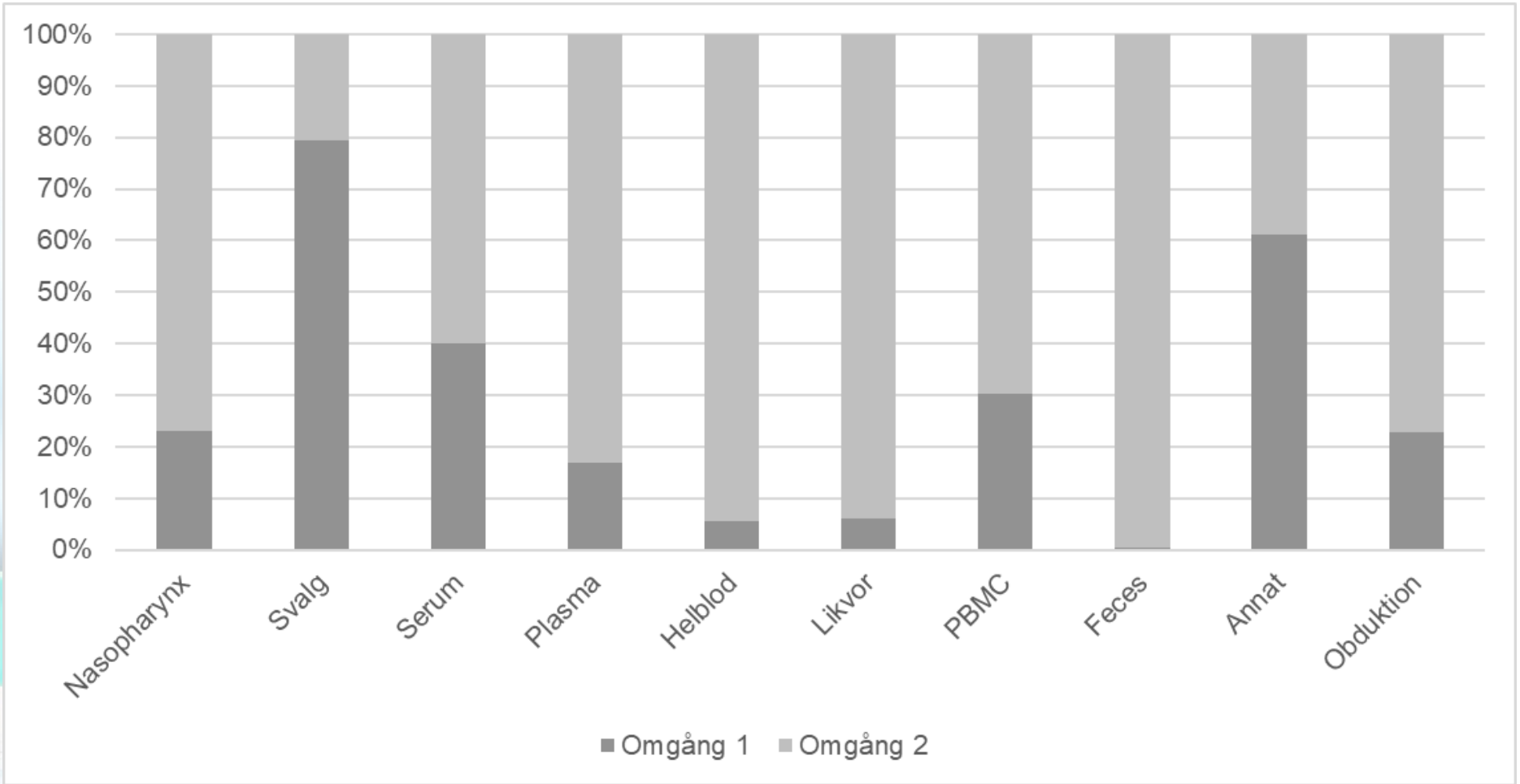
17 deltagande regioner

Inventeringsunderlag
23 mkr

Inventeringsunderlag
160 000 prov

Annat ex. saliv, nedre luftvägar, buffy coat.

Metadata - övergripande data om provsamling måste kunna tillgängliggöras i covid-19 portalen

Bevarandetid – minst 5 år

Geografisk spridning

Biobanking inom ramen av vård och behandling - beslut av medicinsk profession

Tillgänglighet i etikgodkänd forskning

Finansiering – redan externt finansierade prov finansierades inte med VR-medel

Provtyper av olika slag

Biobanking inom ramen av forskning – godkänd etikprövning

I samarbete mellan Biobank Sverige och SciLifeLab
togs **COVID-19 Data Portal SWEDEN** fram (lansering 2021-02-24)

[About](#) [European Portal](#) [Support Services](#)

[Submit data](#)

en | sv

[Genomics](#) [Proteins](#) [Imaging](#) [Biochemistry](#) [Health](#) [More](#) ▾

| [Biobanks](#) ▾ [Research projects](#) ▾

Swedish COVID-19 Sample Collection Database

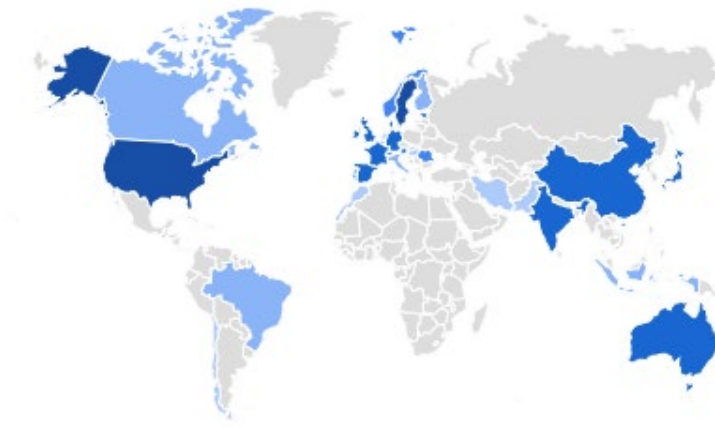
[Home](#) / [Swedish COVID-19 Sample Collection Database](#)

About the Swedish COVID-19 Sample Collection Database

The [Swedish COVID-19 Sample Collection Database](#) is a tool for researchers wishing to make use of samples and data stored in various biobanks across Sweden in their research. The database allows to find sample collections matching their needs using various filters. The filter searches include: name, keywords, diagnosis, available biological materials (e.g., nasal swabs, DNA, saliva, whole blood, RNA, etc.), sample collection type (healthcare sample collections or research sample collections) and data types (e.g., biological material and medical records). For each collection, a short description, donor information, sample information as well as contact information for sample requests are provided.

Both the so-called *healthcare sample collections* and *research sample collections* are listed in the database. Healthcare sample collections are intended for diagnostics, treatment, and healthcare use but can be made available if a corresponding ethical approval from the Swedish Ethical Review Authority has been obtained. In case of the research sample collections, the responsible researcher has the right of disposal to the sample collection and. Requests should be made directly to collection head. However, the new research study needs to either fall under the original ethics research approval or a new one

Country ▾	+	↓ Users	Page views
Totals		467 100% of total	1,175 100% of total
1	Sweden	238	876
2	United States	112	113
3	China	18	8
4	France	11	15
5	(not set)	9	19
6	Germany	7	12
7	Spain	6	7
8	United Kingdom	6	9
9	Australia	5	5
10	Ireland	5	5

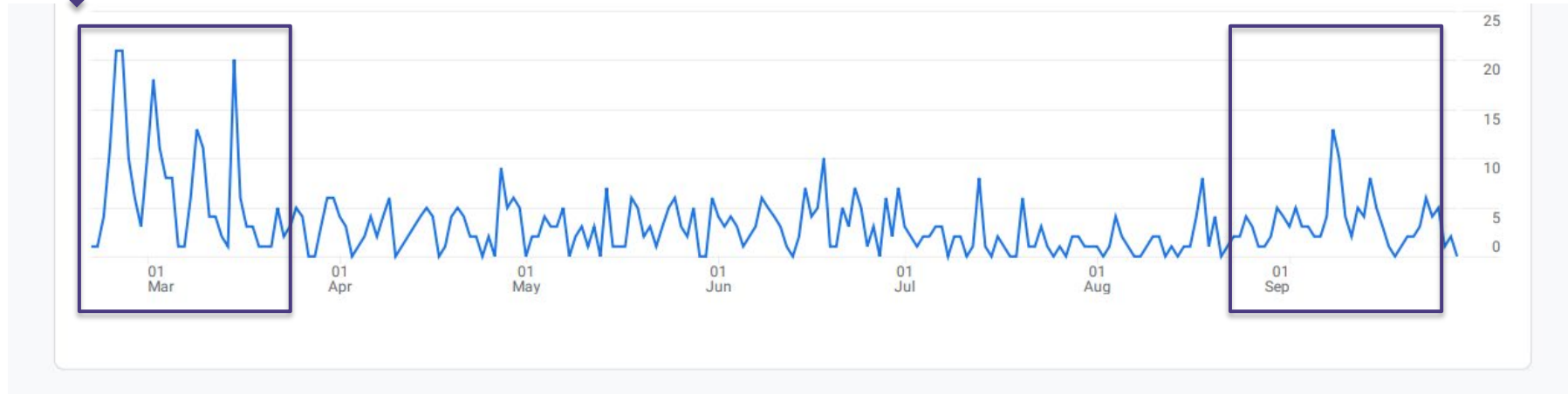
CITY	USERS
Stockholm	97
Uppsala	25
Ashburn	22
Coffeyville	22
Gothenburg	22
Huddinge	15
Orebro	10

Unika besökare över tid (2021-02 – 2021-09)

Lansering 2021-02-24

▶ Name / ID / acronym	18 biobanks with 35 collections matching the search criteria	« < 1 2 > »
▶ Diagnosis available	Västerbotten biobank Sample collection types: Healthcare sample collection Juridical person: Region Västerbotten	
▶ Materials	Västra Götaland biobank Sample collection types: Healthcare sample collection, Research sample collection Juridical person: Västra Götalandsregionen	
▶ Sample collection types	Dalarna biobank (forskningsprov och nyinsamlade prov) Sample collection types: Healthcare sample collection Juridical person: Region Dalarna	
▶ Data types	Gävleborg biobank Sample collection types: Healthcare sample collection Juridical person: Region Gävleborg	
	Halland biobank Sample collection types: Healthcare sample collection Juridical person: Region Halland	
	Sample collection types: Healthcare sample collection	

Swedish COVID-19 Sample Collection Database

[Home](#) / [Swedish COVID-19 Sample Collection Database](#)

<https://www.covid19dataportal.se/biobanks/>

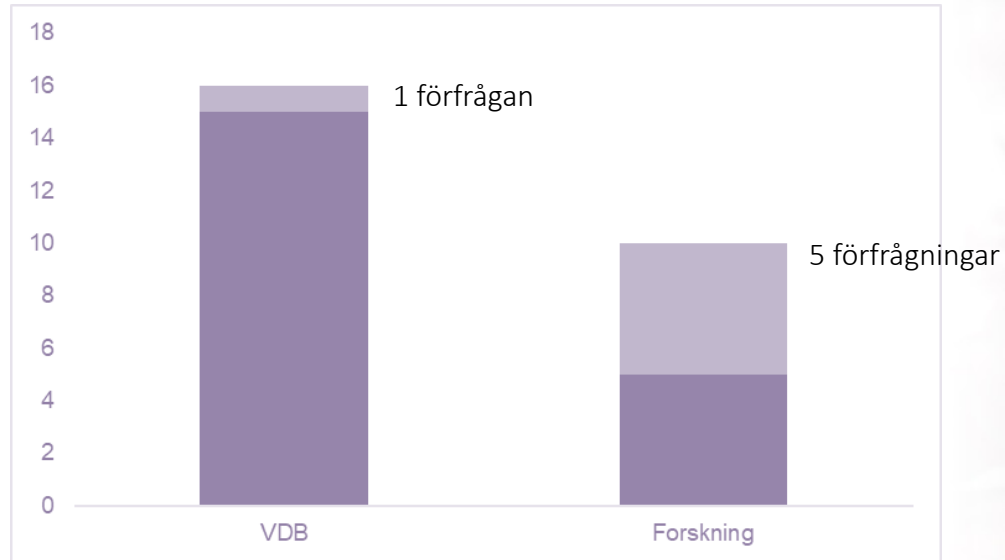
Formulär som ska fyllas i för att tillgängliggöra provsamling i forskning:

Vård och behandling: <https://link.webropolsurveys.com/S/B0C0DF977D07ED13>

Forskning: <https://link.webropolsurveys.com/S/22D75CC71EE1E917>

Inventering – förekommer förfrågningar om åtkomst till prov?

- Vård och behandling: enstaka förfrågningar.
- Forskning: förekommer i större utsträckning (hälften av forskarna har svarat ja).

Hur kan vi öka användningen av prov insamlade för ändamålen vård och behandling i etikprövad medicinsk forskning framgent? Vad är det som begränsar användningen?

- *Bristande kännedom?*
- *Bristande provkvalitet och standardisering/harmonisering?*
- *Resursbrist i vården att vara behjälpliga?*
- *Svårt att hitta rätt typ av prov?*
- *Annat?*

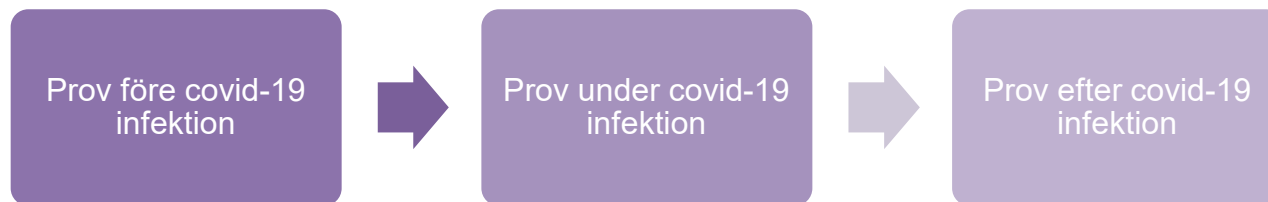

Exempel: Prov relaterat till covid-19 har tillgängliggjorts i forskning som resulterat i samarbete och publikation

Titel på studien: Studie av immunförsvaret mot SARS-CoV-2 coronavirus för att bättre förstå och behandla eventuellt uppkommen trötthet efter covid-19 infektion

A. Rosén, prof. em., E. Apostolou, Dr., M. Rizwan

Syfte: Studera vilka immunologiska mekanismer som ligger bakom ME/kroniskt trötthetssyndrom. Det är sedan tidigare känt att tillståndet utlöses – märk väl – i 70% av fallen av en svår virusinfektion. För att longitudinellt kunna följa forskningspersonernas immunologiska utveckling och möjlighet till behandling måste prov tas **före, under och efter Covid-19 infektion.**

Provtyp: plasma, perifera blod monocytära celler (PBMC), Saliv

Metod: multiplex analys av antikroppar mot virus-peptider (teknikutveckling ledd av framlidne prof. J Blomgren (Uppsala) och M. Rizwan. Metod etableras och valideras i Linköping (M. Rizwan) för anti-SARS-CoV-2 i samarbete med forskargrupp i Stockholm.

elisabeth.noren@rjl.se

biobanksverige.se

Biobank Sverige är en nationell infrastruktur för biobanking där hälso- och sjukvård, akademi, näringsliv och patientorganisationer samverkar för en god vård och forskning.

